

Bilag 3 Forvaltningens bemærkninger til anbefalinger inden for Teknik- og Miljøudvalgets område

Anbefaling	Underanbefaling	Teknik- og Miljøforvaltningens bemærkninger til anbefalingerne
<p>1: Vi ønsker en mere inkluderende, lige og inviterende by</p>	<p>Aktivt fokus på lighed i boligpolitikken. Københavns boligpolitik skal sigte efter, at alle indkomstgrupper har mulighed for at bo i København. Derudover skal der også sigtes efter, at alle kvarterer bliver blandede og mangfoldige, så flest mulige typer af mennesker kan mødes og fordomme nedbrydes.</p>	<p>Københavns Kommune har siden 2011 haft en Politik for Udsatte Byområder. Politikken indeholder mål på tværs af Københavns Kommunes syv forvaltninger, som skal bidrage til den bystrategiske udvikling af de udsatte områder via offentlig service, lokale ressourcer og fysisk-strukturel udvikling af områderne, som blandt andet sigter mod en blandet by. En konkret indsats for blandet by er forandringsplaner efterfulgt af områdefornyelser. Anbefalingen vil indgå i det videre arbejde med udsatte byområder.</p>
	<p>Kommunale opkøb af grunde til rekreativt brug. Kommunen skal sikre og prioritere, at der er grønne og ikke-kommercielle, sociale rum. Det kan både ske gennem multifunktionalitet i allerede eksisterende byrum og gennem opkøb og udlægning.</p>	<p>Københavns Kommune har en arealplan for grønne områder, der peger på behov for nye grønne og rekreative områder frem mod 2050 i forbindelse med byudviklingsområder. Arealplanen lægger sig op ad udkast til kommuneplanstrategien for 2023, der blandt andet handler om, at udviklingen af byens rekreative faciliteter samt grønne og blå områder skal følge befolkningsudviklingen og -sammensætning.</p> <p>Teknik- og Miljøforvaltningen er ved at udarbejde et funktionsprogram til at præcisere indhold og arealbehov i nye parker til at planlægge målrettede investeringer i de grønne områder. Funktionsprogrammet vil f.eks. kunne indeholde anbefalinger og krav til funktioner og dertilhørende arealbehov med afsæt i analyser af data fra eksisterende grønne områder sammenholdt med forskningsbaserede idealer om grønne områder og eksisterende befolkningsgrundlag. Funktionsprogrammet forventes politisk behandlet i første halvår af 2024, og københavneringet anbefaling tages med heri.</p>
	<p>Der skal prioriteres flere billige almene boliger, som kan betales af almindelige lønmodtagere som f.eks. sygeplejersker, folkeskolelærere, politi etc.</p>	<p>Der er igangsat en række initiativer med henblik på, at der skal være betalbare boliger i København til borgere med almindelige indkomster. Herunder etablering af flere almene boliger:</p> <p><i>Almene boliger i lokalplaner</i> Planloven giver kommunerne mulighed for at stille krav om, at op til 25 % af boligmassen i et nyt lokalplanområde skal forbeholdes almene boliger omfattet af almenboligloven. I København er der fastsat et administrationsgrundlag for krav</p>

Teknik- og Miljøforvaltningen

		<p>om almene boliger i forbindelse med udarbejdelse af nye lokalplaner, der medfører, at der i langt størstedelen af nye lokalplaner, hvor der opføres boliger, stilles krav om at 25 % af disse skal være almene boliger.</p> <p><i>Taskforce om hurtigere eksekvering af almene boliger</i> Der er nedsat en taskforce, der skal komme med anbefalinger til, hvordan der kan ske en hurtigere opførsel af almene boliger i København. I taskforcen sidder repræsentanter fra staten, kommunen, de almene boligorganisationer og private aktører. Anbefalingerne er ved at blive fastlagt, og for så vidt det angår statslig regulering, vil det kunne indgå i et kommende boligpolitisk udspil fra regeringen. Andre anbefalinger til fx optimeringer af processer i Københavns Kommune vil kunne iværksættes umiddelbart.</p> <p><i>Flere almene boliger i eksisterende byområder</i> Forvaltningen arbejder sammen med de almene boligorganisationer på at styrke muligheder for at skabe flere almene boliger i eksisterende byområder. Det er fx fortætningsprojekter og transformationer af eksisterende erhvervs- og beboelsesejendomme til almene boliger mv., herunder gennem udnyttelse af statslige tilskud.</p> <p><i>Flere almene boliger i byudviklingsområderne</i> Der er indgået en samarbejdsaftale mellem staten og Københavns Kommune, hvor der lægges op til, at der i nye byudviklingsområder frem til og med 2031 skal etableres almene boliger svarende til 40 pct. Af det samlede forventede nye antal boliger, forudsat at der kan opnås tilskud fra staten og Københavns Kommune til grundkøbslån til den andel, der ligger ud over 25 pct.</p> <p>I forhold til målgruppen for den boligsociale anvisning, stiller Teknik- og Miljøforvaltningen som udgangspunkt krav om, at 20 pct af boligerne i almene nybyggerier skal have en husleje, der muliggør anvisning til Socialforvaltningens målgrupper. Der arbejdes sammen med den almene boligsektor løbende på at fremme etablering af særligt billige boliger i det almene nybyggeri.</p> <p>Endelig pågår et arbejde vedrørende betalbare andelsboliger samt andre modeller for ejerformer, der kan tilvejebringe billige boliger.</p> <p>Anbefalingen tages med i det videre arbejde med almene boliger.</p>
	Fleksible boligformer med forskelligartede beboersammensætning, f.eks.	Forvaltningen arbejder i forskellige sammenhænge med fællesskabsorienterede boliger, herunder særlig bofællesskaber og byggefællesskaber, og anbefalingen vil

Teknik- og Miljøforvaltningen

	<p>bofællesskaber, kollektiv eller allerede igangværende initiativer, f.eks. kombination af kollegie og ældreboliger.</p>	<p>indgå i dette arbejde. I den forbindelse har forvaltningen en tæt dialog med den nye statslige vejledningsenhed på området.</p> <p>Teknik- og Miljøudvalget har den 3. juni 2019 besluttet, at forvaltningen skal arbejde for, at der gives prækvalifikation/tilsagn om økonomisk støtte til op til fire almene bofællesskaber årligt. I forlængelse af beslutningen har forvaltningen udarbejdet en vejledning for almene bofællesskaber.</p> <p>Forvaltningen har løbende dialog med etablerede bofællesskaber om ventelister og udlejning. I forbindelse med udarbejdelse af en ny rammeaftale om udlejning i København, der skal politisk godkendes ultimo 2023, er der forslag til at styrke muligheden for aldersspredning i seniorbofællesskaber.</p> <p>Endvidere overvejes afholdelse af en temadag om seniorbofællesskaber sammen med (Danmarks Almene Boliger (BL)).</p> <p>Som opfølgning på Borgerrepræsentationens beslutning om at se på muligheden for at fremme byggefællesskaber i Bystævneparken er der nedsat en arbejdsgruppe (Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen), der skal se på forskellige modeller for udbud og realisering, herunder vejledning af potentielle kommende byggefællesskaber.</p> <p>Som led i udmøntningen af Københavns Kommunes hjemløseplan er der igangsat et arbejde for at finde grunde til skæve boliger, herunder overveje nye muligheder for boligtyper til målgruppen.</p> <p>Forvaltningerne arbejder med bedre anvendelse af eksisterende ældreboliger samt nye senior- og ældreboligformer.</p>
	<p>Stille krav om diversitet i nybyg. Bedre håndhævelse inden for regulering af krav af almene boliger i nybyg samt større bindende krav til bygherrer.</p>	<p>Med henblik på at tydeliggøre vilkår og krav til almene nybyggeriprojekter i København har Teknik- og Miljøudvalget vedtaget et administrationsgrundlag for den kommunale sagsbehandling af almene nybyggerisager. Desuden har Teknik- og Miljøudvalget vedtaget et administrationsgrundlag for placering af de almene boliger i forbindelse med anvendelsen af almenboligkravet i lokalplanlægningen. Dog er der begrænset mulighed for at håndhæve dette krav, da der ikke er mulighed for, at kommunen stiller betingede byggetilladelser eller rækkefølgeplanlægning.</p>
	<p>Undersøge og nytænke tiltag, der begrænser boligspekulation. Det kan være gennem huslejeloft,</p>	<p>Teknik- og Miljøforvaltningen fører allerede nu kontrol med den eksisterende boligmasse i et forsøg på at mindske spekulation på boligområdet. De fleste boliger i Københavns Kommune skal benyttes til helårsbeboelse. Forvaltningen</p>

Teknik- og Miljøforvaltningen

	<p>beskatning af boligsalg eller andet. Det gælder for både store udlejningsvirksomheder og privatpersoner. Vi skal sikre, at københavnere ikke bliver presset ud af deres by, og at mulige tilflyttere ikke afskrækkes.</p>	<p>kontakter boligejer, hvis en bolig har været uden folkeregistertilmelding i mere end syv uger. Herudover er der fastsat regler i kommunen om korttidsudlejning, som begrænser udlejning af en helårsbolig til ferie- og fritidsformål i 30 dage pr. kalenderår og 70 dage, hvis udlejningen foregår gennem en formidler.</p> <p>Den 1. januar 2021 trådte en lovændring i kraft, som medfører, at bestemmelserne om 'bopælspligt' træder i kraft allerede 6 uger efter, at der er udstedt ibrugtagningstilladelse til boligen. Lovændringen omfatter alene boliger beliggende i lokalplanområder, som er vedtaget efter 1. januar 2021.</p> <p>Forvaltningen vurderer, at administrative bøder til udlejere, som ikke overholder reglerne om bopælspligt vil medføre, at der hurtigere kan udskrives bøder ved overtrædelser og dermed mere effektivt vil kunne føre til økonomiske sanktioner at spekulere i tomme boliger. Forvaltningen har dog pt. ikke hjemmel i lovgivningen til at udskrive administrative bøder.</p> <p>Teknik- og Miljøforvaltningen har hjemmelsgrundlag til at føre kontrol med boliger i København for at sikre, at boligerne bliver brugt, og ikke står tomme eller kun bruges delvist. Hovedformålet med kontrolindsatsen er at reducere ledighedsperioder generelt for boliger i kommunen og at sikre, at boligmassen i videst muligt omfang bruges til helårsbeboelse</p> <p>For forvaltningens kontrol gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En bolig skal senest meldes tom 6 uger efter sidste fraflytning. • En bolig må ikke bruges til lejlighedsvis beboelse • En bolig må ikke bruges til erhvervsformål • En husstand må ikke bruge mere end én bolig i Hovedstadsområdet og tilstødende kommuner <p>Forvaltningen kan for private boliger ikke regulere huslejen, eller regulere beskatningen af et boligsalg.</p>
<p>2: Vi skal bekæmpe diskrimination i København</p>	<p>Adgang for alle. Offentlige nye steder skal være tilgængelige for alle grupper.</p> <p>Man skal ikke være fysisk forhindret eller føle sig utryk, hvis man gerne vil bruge byens fysiske rum. Der skal være muligheder for alle i København. Ingen grupper skal overses, og især de</p>	<p>Alle nye gader og pladser bygges efter de nationale retningslinjer for universelt design og tilgængelighed for alle. Universelt design handler om så vidt muligt at skabe løsninger, der kan anvendes af alle uden behov for tilpasninger eller særlige løsninger og således komme alle til glæde – børn i alle aldre, folk med barnevogne, ældre med balanceudfordringer, kørestolsbrugere, mennesker med nedsat syn m.fl. Københavneringets anbefaling tages med i det videre arbejde med byens fysiske rum.</p>

Teknik- og Miljøforvaltningen

	<p>grupper, der har svært ved at bruge byens rum nu, skal prioriteres.</p>	
	<p>En del af København. Der skal være et øget fokus på kulturel udveksling generelt. F.eks. kan der lanceres både kampagner og undervisningsmateriale, der fortæller om andre kulturer, nationaliteter og andre sårbarhedsparametre. Det skal ikke kun komme fra skolerne, men også nå ud til borgere i alle aldre. Et tegn på succes er, hvis folk diskuterer og engagerer sig i emnet diskrimination og gør det på en tolerant og nuanceret måde, inkl. sprogbrug/ordvalg.</p>	<p>Københavns Kommune medfinansierer og samarbejder med Boligsociale Helhedsplaner i nogle almene boligafdelinger i byen, som blandt andet arbejder med sammenhængskraft og fællesskab i boligområderne på tværs af beboergrupper. Anbefalingen vil indgå i dette arbejde.</p>
<p>3: Et København, hvor alle har indflydelse på og er med-skabere af byen</p>	<p>Skab et kommunalt årshjul og meget mere direkte kommunikation, hvor man kan se forandringer i sit lokalområde, og hvor man som minimum kender datoerne et halvt år i fremtiden. Det skal både gælde kulturelle og trafikale ændringer. Mange borgere bliver ikke informeret om store arrangementer - særligt i indre by - ej heller om, hvordan en dialog kan og skal foregå.</p>	<p>Det er et vilkår for de arrangementstilladelser, Teknik- og Miljøforvaltningen udsteder, at arrangementsarrangører udfører nabovarsling i tilstrækkeligt omfang ifm. deres arrangement. Forvaltningen gør altid arrangører opmærksom på dette.</p> <p>Forvaltningen modtager og sagsbehandler indsendte arrangementsansøgninger dagligt, og derfor gives der løbende tilladelser til forskellige arrangementer rundt omkring i bylivet. Den overordnede arrangementsaktivitet er af samme årsag dynamisk og omskiftelig. Derfor er det vanskeligt at give et bud på, hvor meget ekstra arbejde det vil kræve at bidrage en samlet oversigt over arrangementer i løbet af en halvårlig periode. Forvaltningen vurderer, at det vil kræve både ekstra ressourcer til drift og arbejdstid at kunne løfte en sådan opgave. Der vil således være behov for at afsætte midler hertil i kommende budgetforhandlinger.</p> <p>Forvaltningen opfordrer altid arrangører til at registrere deres arrangementer på www.brugbyen.nu, så de fremgår af denne hjemmeside. Der henvises desuden til arrangørerne selv for information om trafikafviklingsplaner ifm. deres arrangementer.</p>
	<p>Større tryghed for udsatte/sårbare grupper. Trygge byrum, hvor der også er fokus på, udsattes behov for fx en pilsner, få luftet hunden, sidde og drikke med vennerne på en tryk måde.</p>	<p>Borgerrepræsentationen har den 1. juni 2023 vedtaget forandringsplaner for Lundtoftegade, Nørrebro og Hørgården, Amager Vest. I forandringsplanerne har der været særligt fokus på at bevare plads til udsatte sammen med resten af lokalområdet - især i Hørgården, hvor der planlægges nyt byrum mellem</p>

Teknik- og Miljøforvaltningen

	<p>Både for den udsatte selv men også for forbipasserende eller andre brugere af pladserne. Ex. godt og dårligt på Christianshavns Torv. Her er trygt, men de udsatte fylder lidt for meget på torvet. Evaluering af politiindsatser, tryghedsvagter, lys/video overvågning på stationer, togkupeer med henblik på at opnå mere evidens for hvad der virker. Lær fra andre lande og andre byer fx Ålborg, Jomfru Anes gade "Safe House" initiativer.</p>	<p>Sundholm og Hørgården. Anbefalingen vil tages med i det videre arbejde med forandringsplaner.</p> <p><i>Tryghedsvagter</i> Borgerrepræsentationen har med Budget 2024 afsat midler til initiativer under Sikker By-strategi 2022-2025 herunder til et treårigt forsøg med kommunale tryghedsvagter i Teknik- og Miljøforvaltningen. Tryghedsvagter har begrænsede beføjelser i det offentlige rum, hvor de kan henstille personer, som forstyrrer den offentlige orden, til at stoppe med det, og hvis det ikke efterkommes, tilkalde politiet direkte. Tryghedsvagterne skal have uniformer, kunne legitimere sig samt have en vagtuddannelse for at påtage sig opgaven. Forvaltningen afventer endelig vejledning fra Justitsministeriet og forventer derfor at kunne starte, iværksætte og få Tryghedsvagter på gader og vej pr. maj 2024.</p>
<p>4: En by, der tager vores trivsel og sundhed alvorligt</p>	<p>Københavns Kommune skal sammen med andre myndigheder og bygherrer gå sammen om at lave regler og forudsætninger, der sikrer grøn udvikling og velvære i København. Flere levende udearealer med god udnyttelse af byrummet, som Christiania med beboelse, kultur og natur, den Røde Plads med cykelsti, legeplads, skating og events, Kødbyen med natteliv, caféer og erhverv m.m.</p>	<p>I forslag til Kommuneplanstrategi 2023 fremgår det, at København skal være en by med høj livskvalitet og rum for alle. Byen skal udvikles på en måde, så de fysiske rammer skaber de bedste forudsætninger for et hverdagsliv, hvor bæredygtig byudvikling, livskvalitet, kunst og kultur, sundhed og tryghed fortsat gør byen til en af verdens bedste byer at bo og leve i. Anbefalingen indgår i det videre arbejde med Teknik- og Miljøudvalgets hørings svar til Kommuneplan 2024.</p>
<p>5: Den naturnære, grønne foregangsby</p>	<p>Flere små og grønne byrum og bynær natur, da det ikke kun er godt for biodiversiteten, men også for mennesker. Det kan være med til at give flere københavnere muligheden for naturoplevelser. Byrummene skal også invitere til socialt samvær. Rammesætningen om max 500 meter til et grønt område fra private boliger må ikke yderligere eroderes.:</p>	<p><i>Biodiversitet</i> I Strategi for Biodiversitet i København 2022-2050 med tilhørende handleplan 2022 -2025 indgår indsatser om bl.a. at bevare og forbedre eksisterende biodiversitet og skabe ny biodiversitet i forbindelse med både private og kommunale bygge- og anlægsprojekter. Handleplanen for biodiversitet 2022-2025 har 38 initiativer indenfor fire temaer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tema 1: At bevare og forbedre Københavns eksisterende biodiversitet • Tema 2: At skabe ny biodiversitet i byen • Tema 3: At understøtte viden og uddannelse om natur og biodiversitet • Tema 4: At skabe frivillige fællesskaber om biodiversitet.

		<p>Der er bevilliget midler til en tværkommunal pulje i 2024 til at fremme biodiversitet i kommunale bygge- og anlægsprojekter (Handleplanens initiativ (2.2). Ligeledes er der bevilliget midler til at fortsætte den borgerdrevende biodiversitetspulje (Handleplanen initiativ 2.14)</p> <p>Sideløbende med strategien arbejdes der løbende med behovsanalyser og investeringsmuligheder for at sikre at kommunens målsætninger om afstand fra private boliger til offentligt tilgængelige grønne arealer. Københavnertingets anbefaling vil indgå i dette arbejde.</p> <p><i>Forandringsplaner og lokalplaner</i> Grønne byrum og byrum med plads til socialt samvær er en del af alle fire forandringsplaner (Bispeparken, Aldersrogade, Lundtoftegade og Hørgården). Formålet er både at understøtte biodiversiteten og skabe attraktive steder, hvor beboerne i de almene boligafdelinger og lokalområdet kan mødes.</p> <p>I lokalplanarbejdet arbejdes der med understøttelse af biodiversitetsstrategi og krav om minimumsafstande til grønne områder fra kommuneplanen.</p> <p><i>Park- og byrumsprojekter</i> Et nyt park- og byrumsprojekt bliver altid rammesat ud fra dels den politiske bestilling (ønsker til hvad et kommende park- eller byrumsprojekt skal indeholde samt tid og økonomi) og dels ud fra de lokale interessenters ønsker. Forvaltningen indbyder altid Lokaludvalget til arbejdet med design og planlægning af et kommende anlægsprojekt. Lokaludvalget indtræder ofte i en projektfølgegruppe sammen med andre lokale interessenter. I park- og byrumsprojekter undersøges mulighederne for begrønning (der skal være robust i forhold til det konkrete sted) og ophold for ikke-kommercielle aktiviteter for flere aldersgrupper. Forskellige steder i byen, giver forskellige muligheder for grønne byrum og biodiversitet. Anbefalingen tages med i det videre arbejde med park- og byrumsprojekter.</p>
	<p>Multifunktionelle levende rum, hvor natur både hjælper biodiversiteten og klima, men også har andre gavnlige effekter i forhold trivsel, samvær og bevægelse. Et eksempel er den helende have i Bispebjerg eller områder, der inviterer til bevægelse. Et andet eksempel kunne være en park, der om sommeren bruges til</p>	<p><i>Biodiversitet</i> I strategien for biodiversitet i København 2022-2050 er det en målsætning, at der i år 2050 skal være mere plads til biodiversitet i København. Mindst 30 pct. af Københavns areal skal være udlagt som offentligt tilgængelige grønne områder (defineret som arealer, hvor der er sikret offentlig adgang med henvisning til afstandsanalyse behandlet af Økonomiudvalget den 14.06.2022). Aktuelt er 29 pct. udlagt.</p>

Teknik- og Miljøforvaltningen

	<p>solbadning og fodbold, og om vinteren bruges til vildmarksbadning og sauna (mobile enheder), som kan være med til at skabe liv i de mørke vintermåneder. Hvor der er mennesker, er der kaffevogne, som eksempel.</p>	<p>Økonomiforvaltningen udarbejder derudover en årlig status over grønne arealer, der tillige illustreres i Arealplan for grønne områder.</p> <p><i>Park- og byrumsprojekter</i> Et nyt park- og byrumsprojekt bliver altid rammesat ud fra dels den politiske bestilling (ønsker til hvad et kommende park- eller byrumsprojekt skal indeholde samt tid og økonomi) og dels ud fra de lokale interessenters ønsker. Forvaltningen indbyder altid Lokaludvalget til arbejdet med design og planlægning af et kommende anlægsprojekt. Lokaludvalget indtræder ofte i en projektfølgegruppe sammen med andre lokale interessenter. I park- og byrumsprojekter undersøges ofte mulighederne for at arealerne kan anvendes til flere funktioner på forskellige tider af døgnet/ugen/året. Forskellige steder i byen, giver forskellige muligheder flere funktioner på samme sted. Anbefalingen tages med i det videre arbejde park- og byrumsprojekter.</p>
	<p>Flere steder med grønne trafik initiativer som for eksempel bilfri områder. Biler udleder både drivhusgasser og partikler. Derfor skal der eksperimenteres med at skabe flere rum i byen, hvor der ikke er biler, men i stedet liv og eventuelt mere natur. Der må gerne eksperimenteres og skabes midlertidige bilfri rum og flere delebilsparkeringspladser, for at mindske behovet for privatbil-ejerskab.</p>	<p><i>Delebilspads til delebil med fast stamplads</i> Borgerrepræsentationen vedtog i juni 2022 "Handlingsplan for delebilisme 2022-2025" hvor der er sat mål om at alle delebiler med og uden fast stamplads skal være elbiler i 2027, og halvdelen skal være på el i 2025.</p> <p>Med budgetaftalen 2022 blev det vedtaget, at der skal oprettes 900 delebilspadser til delebil med fast stamplads. Pladserne skal etableres i perioden 2022-2025. Det vil sige 225 pladser om året i gennemsnit. Pladserne oprettes på baggrund af ansøgninger fra delebilsklubberne. En delebil med fast stamplads betyder, at bilen skal afhentes og afleveres på samme parkeringsplads. Forvaltningen har godkendt oprettelsen af 450 pladser ud af de 900 pladser. Der mangler at blive oprettet 80 ud af de 450 godkendte pladser.</p> <p><i>El-delebilspadser</i> Borgerrepræsentationen i juni 2022 "Handlingsplan for ladeinfrastruktur 2022-2025", hvori der indgik en række mål, principper og initiativer til udbredelse af ladeinfrastruktur. Med budgetaftalen 2023 blev det vedtaget, at der skal oprettes 1.000 el-delebilspadser. Pladserne skal etableres i perioden 2023-2025. El-delebilspadser kan anvendes af alle delebiler på el. De første ca. 100 pladser er oprettet i 2023. Placering og anvendelse af pladserne skal evalueres til efteråret. Denne evaluering skal danne grundlag for placering af de resterende 900 el-delebilspadser.</p> <p><i>Trafikinitiativer</i> Københavns Kommune arbejder i flere sammenhænge med grønne trafikinitiativer og delvis bilfrie byområder, og københavnertinget anbefaling vil indgå i det</p>

		<p>videre arbejde. Eksempler på eksisterende indsatser der skaber rum i byen uden biler/med færre biler er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Byrums- og trafikplanen for Middelalderbyen, hvor parkeringspladser nedlægges og flere gader foreslås omdannet til gågader/pladser. Der blev ved Budget 2024 afsat midler til foranalyse og dispositionsforslag for flagskibsprojekterne samt afdækning af muligheden for anvendelse af private bilparkeringsanlæg til cykelparkering. • Trafikø Indre Nørrebro (fra efteråret 2022 til efteråret 2023), hvor biltrafikken reduceres i området ved etablering af ensretninger og vejlukninger. • Der planlægges nye delvis bilfrie byområder, såsom Jernbanebyen, hvor parkering fx placeres i p-anlæg og gaderne i området indrettes til ophold, fodgængere og cyklister. • Grønne bylivsgader/ Bylivspuljen, hvor borgere kan søge midler til at omdanne veje i byen, fx ved at lukke/ensrette dem, etablere delebilspladser, vejbede el.lign. Med vedtagelsen af Budget 2024 er der afsat midler til en ny idérunde, som skal munde ud i 6 ekstra bylivsgader. <p>Der er kun få eksempler på eksperimenter og midlertidighed indenfor mobilitetsområdet i Københavns Kommune. I forbindelse med udarbejdelsen af Byrums- og Trafikplan for Middelalderbyen blev der lavet en række byrumsforsøg i udvalgte gader i Middelalderbyen over sommeren 2021, hvor parkeringspladser blev nedlagt midlertidigt og hvor biltrafikken blev begrænset på fem strækninger for at afprøve nye muligheder for at indrette byrummet. Derudover blev omdannelsen af Nørrebrogade fra 2010-2016 etableret på baggrund af et trafikforsøg på strækningen fra 2008-2010. Udover midlertidige forsøg kan der kortvarigt lukkes for biler i gader eller på pladser ved afholdelse af arrangementer, events og lignende.</p> <p>Der er muligt at skabe flere veje/områder med mindre biltrafik. Der kan etableres trafikøer, vejlukninger, ensretninger, gågader, cykelgader og fjernes parkeringspladser, og så kan der i byudvikling/ lokalplansarbejdet arbejdes med helt eller delvis bilfrie områder. Størstedelen af indsatserne vil kræve finansiering. Erfaringen fra byrumsforsøgene er, at midlertidige byrumsinventar typisk koster det samme som permanente løsninger, da driften er dyr, fordi det skal tilses/driftes ofte.</p>
	<p>Fokus på genbrug og reovering. Større fokus på, at vi ikke bare bygger nyt i København, men i højere grad</p>	<p>De almene boliger i København har en stor tradition for at renovere og vedligeholde bygningsmassen. Der er dog et stort potentiale for at fremme genbrug og genanvendelse af byggematerialer, som fx kan indarbejdes i</p>

Teknik- og Miljøforvaltningen

	<p>undersøger, om der kan renoveres i stedet. Renovering skal ikke betyde højere standarder, bare vedligeholdelse og opdatering i bæredygtige materialer. Ved nybyg skal flest mulige materialer, lokal karakter og kultur være genbrugt. Eksperimenter med at skabe flere boliger i de bygninger vi allerede har fx ved, hvad vi i Københavneringet har døbt "lejligheds oversavning".</p>	<p>kommunes miljøkrav til de almene boliger. Københavneringets anbefaling vil derfor indgå i dette videre arbejde.</p> <p>Der er ligeledes et stort potentiale for transformering af bygninger til nye formål. Det kan f.eks. være en kontorbygning, der i forvejen har en infrastruktur og en celleinddeling, der muliggør omdannelse til boligenheder. Forvaltningen samarbejder med byggebranchen om større grad af genbrug og bedre sortering af byggeaffald mhp. genbrug og genanvendelse, færre nedrivninger, mere træbyggeri osv.</p> <p>I forbindelse med nye lokalplaner vurderes den eksisterende bygningsmasse. I dag ser vi især på de bevaringsværdige bygninger, men det kan besluttes, at vi skal se på hele den eksisterende boligmasse.</p> <p>Det er i forbindelse med lokalplaner ikke lovhjælp til at stille krav om genbrugsmaterialer.</p> <p><i>Klimaplan 2035</i> Kommunens kommende klimaplan 2035 har fokus på at reducere klimapåvirkningen fra byggeriet. Planen forventes at få indsatser som skal øge: genbrug af byggematerialer; renovering af bygninger; transformation af eksisterende bygninger til nye formål; bedre udnyttelse af eksisterende bygninger fx ved at skabe flere boliger i eksisterende bygninger gennem udnyttelse af tagetager og opdeling af eksisterende boliger. Klimaplan 2035 vil arbejde med indsatser for forskellige bygningstyper som boliger erhvervsbygninger, almene og private lejeboliger, og kommunale bygninger som skoler, institutioner mv.</p> <p>Indholdet i Klimaplan2035 vil afhænge af de politiske beslutninger og budgettet der afsættes bl.a. til at udbrede klimaindsatser til de private og almene byggerier. Klimaplan2035 vil bygge oven på eksisterende indsatser som fx arbejdet med genbrug og genanvendelse (cirkulær økonomi) i kommunens egne byggerier og miljøkrav, som Københavns Kommune stiller til kommunens egne byggerier og til almene og private byggerier, som får støtte fra kommunen (Miljø i byggeri og anlæg). Københavneringets anbefaling vil indgå i det videre arbejde med klimaplan 2035.</p> <p><i>Bygningsfornyelse</i> Via bygningsfornyelsesindsatsen støtter Københavns Kommune renovering af byens eksisterende boligejendomme med både tilskud og sparring til bestyrelser og deres rådgivere. Indsatsen understøtter helhedsorienterede og bæredygtige løsninger, som fremtidssikrer Københavns hverdagsarkitektur.</p>
--	---	--

Teknik- og Miljøforvaltningen

	<p>Krav om grønne tiltag ved nybyg. Når der bygges nye områder, skal der stilles krav til grønne tiltag. Det kan være levende facader, begrønning af tage og gårde, vedvarende energi såsom solceller, eller lokale klima tiltag m.v.</p>	<p>I både det kommunale byggeri og i det almene boligbyggeri har kommunen i en årrække stillet særlige miljøkrav, herunder siden 2021 krav om certificering efter DGNB, Svanemærket eller lignende. Arbejdet med miljøkravene evalueres årligt og der arbejdes for at fremskynde den størst mulige effekt på klima- og biodiversitetskrisen. For de almene boliger vil forvaltningen samarbejde med den almene boligsektor ift. at vise vejen frem for grønne tiltag i byggeriet.</p> <p>Arbejdet med klimatiltag vil blive udbygget i Kommunens kommende Klimaplan2035, som har fokus på byggeriet. Klimaplan2035 forventes at få indsatser, som skal øge genbrug af byggematerialer og brug af materialer med mindre klimabelastning som fx træ og andre biogene materialer, som erstatning for mere klimabelastende materialer som fx beton og sten- og glasuldsisolering. Indsatserne i Klimaplan2035 vil afhænge af de politiske beslutninger og budgettet der afsættes. Københavneringets anbefaling vil indgå i det videre arbejde med klimaplan 2035.</p> <p>Ved udarbejdelsen af lokalplaner stilles der krav om plantning af nye træer og anlæggelse af bede. Eksisterende træer gøres bevaringsværdige i så stort omfang som muligt.</p> <p>Facadebeplantning indtænkes hvor det er muligt, mens grønne tage er et standardkrav på flade tage, der ikke bruges til andre formål. Der kan også stilles krav om konkrete arter af træer eller til etablering af vandhuller.</p> <p>Hvis der skal stilles større krav til bynatur i forbindelse med nybyggeri, vil det i et vist omfang være nødvendigt at nedprioritere andre funktioner som fx opholdsarealer, cykelstativer og affaldshåndtering, alternativt skal der bygges mindre.</p>
	<p>Grønne tiltag på eksisterende bygninger. Krav til renovering af eksisterende bygninger om indarbejdelse af grønne tiltag, såsom solceller, levende facader, mv. Kampagner fra kommunen, der forklarer og demonstrerer vigtigheden og værdien i grøn omstilling/udvikling samt lavpraktiske vejledninger til hvordan sådanne tiltag kan gennemføres af private såvel som</p>	<p>Forvaltningen kan ikke stille krav til renovering i eksisterende bygninger, ej heller til grønne tiltag så som solceller og levende facader. Kommunen kan oplyse om vigtigheden af grøn omstilling, og er pt i gang med at udarbejde inspirationsmateriale om solceller til etageboliger. Kommunen stiller desuden en række lavpraktiske vejledninger til rådighed for både private og for virksomheder via Energisprings hjemmeside www. Energispring.dk. I uge 43 vil der køre en kampagne rettet mod private om at spare energi. Dels opsættes plakater på byens plakatsøjler, og dels kommer der spareforslag på Kommunens SoMe. Sideløbende gennemføres en kampagne rettet mod kontorer for at lokalisere energispild: "Stop Energispild" Materiale om kampagnen vil i nærmeste fremtid kunne hentes på Energisprings hjemmeside.</p>

Teknik- og Miljøforvaltningen

	<p>virksomheder – både mht. tilladelser og "teknisk" set (materiale- og designforslag/-anbefalinger).</p>	<p><i>Kampagner og vejledninger</i> Kampagner: I kommunens Klima Taskforce arbejder lokale klimamedarbejdere med at give lavpraktisk vejledning og inspiration til bæredygtige tiltag, som borgerne selv kan arbejde med i ejendomme og lokalområder. Det inkluderer bl.a. optimering af varmekældre, vandbesparelse, renovering, solceller, affaldssortering og begrønning. Klimamedarbejderne er i dag i områdefornyelserne, og dertil vil to arbejde bydækkende med fokus på solceller fra 2024. Flere af disse værktøjer er tilgængelige via Energispring eller byfornyelsespuljer.kk.dk, hvor der også kan søges kontant støtte til bl.a. solcellescreening og energitjek af ejendomme med dårligt energimærke. Anbefalingen vil indgå i det videre arbejde med kampagner og vejledninger.</p>
	<p>Bevare og modernisere gamle historiske bygninger og indtænke dem i byudviklingen. At bevare og integrere fortiden har ikke blot (kulturel) værdi i sig selv, men minder om, at vi tilhører en større fortælling, som alle bør bidrage positivt til, så den kan fortsætte. Derudover eksemplificerer sådanne renoveringer/moderniseringer også muligheder for genbrug.</p>	<p>Københavnertingets anbefaling vil indgå i det videre arbejde med byudvikling, herunder i arbejdet med Teknik- og Miljøudvalgets høringssvar til Kommuneplan 2024. Bygninger med SAVE værdi 1-3 er udpeget som bevaringsværdige i kommuneplanen. I forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner vurderes ligeledes bygninger med andre SAVE-værdier (4-9). Udvalgte bygninger kan i lokalplaner fastlægges som bevaringsværdige, enten i fuldt omfang eller med mulighed for om- og tilbygning.</p>
	<p>Tillad badning alle steder. Alle steder, hvor det er forsvarligt, skal det være muligt at bade gratis. Det letter presset på de eksisterende badesteder og åbner byen op for dens beboere.</p>	<p>Kultur- og Fritidsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen er blevet bedt om at behandle et medlemsforslag vedtaget af Borgerrepræsentationen den 1. dec. 2022, der beder forvaltningerne undersøge muligheden for fri badning som udgangspunkt i Københavns Havn. https://www.kk.dk/dagsordener-og-referater/Borgerrepr%C3%A6sentationen/m%C3%B8de-01122022/referat/punkt-38</p> <p>Det er forventningen, at Kultur- og Fritidsudvalget kan behandle en indstilling om medlemsforslaget i slutningen af 2023. Udvalget kan derfor give en endelig tilbagemelding på anbefalingen, når Københavnertinget skal have en opfølgende status på sine anbefalinger i 2024.</p>
<p>6: Bevægelse for alle på tværs af byen</p>	<p>Flere sociale tilbud for unge og især for unge i udsatte boligområder, tilbud til skolebørns familier for</p>	<p>Københavns Kommune medfinansierer og samarbejder med boligsociale helhedsplaner i nogle almene boligafdelinger i byen, og anbefalingen vil derfor indgå i det videre arbejde med disse. Helhedsplanerne har stort fokus på unge i</p>

Teknik- og Miljøforvaltningen

	billigere foreningsmedlemsskab. Mere "sportsafprøvning" i folkeskolen fremfor "klassisk idræt".	udsatte områder og arbejder blandt andet med at tilbyde unge positive fællesskaber via sport eller andet og fritidsjobs.
	Samtransport f.eks. carpool lanes og delebils løsninger og promovning af samtransport.:	<p><i>Se også Teknik- og Miljøforvaltningens svar på Københavneringets anbefaling 5.4 ift. delebiler.</i></p> <p>Hvad angår samkørselskampagner, så afsøger forvaltningen løbende muligheder for at deltage i kampagner, der fremmer samkørsel i København, og som kan gennemføres indenfor forvaltningens eksisterende driftsramme. F.eks. er <u>Vejdirektoratets kampagne om samkørsel og delebiler</u> blevet delt på kommunens facebookside. Handlingsplan for delebilisme 2022-2025 indeholder desuden et initiativ om at indføre samkørselspladser ved trafikknudepunkter. Der er ikke afsat midler til at gennemføre initiativet.</p> <p>Er der ønske om at gå videre med indførelse af samkørselsbaner vil det indledningsvist være nødvendigt at undersøge, om det er muligt/lovligt at etablere samkørselsbaner, og hvad der kan lade sig gøre inden for rammerne af lovgivningen. Herunder skal definitionen af køretøjet med samkørsel fastsættes.</p>
7: Mere og bedre sam- og ikke-motoriseret transport	Nudging af privatbilister til at tage offentlig eller ikke-motoriseret transport og promovning af det bilfrie liv i byen (f.eks. "Vær sund, spar tid og skån miljøet: Byt bilkøen ud med løbeskoene") eller i det mindste benytte samkørsel. Promovere ikke-motoriseret transport, f.eks. oplysningskampagne om fordelene ved at tage cyklen frem for bilen til arbejde/uddannelse.	I 2022 igangsatte Københavns Kommune et projekt om indsatser (ikke-fysiske tiltag), der skal accelerere ændringer i transportadfærd, herunder informationskampagner og andre tiltag til påvirkning til mindre brug af privatbil. Projektet fortsætter indtil 2025 og Københavneringets forslag tages med i de kommende indsatser.

Teknik- og Miljøforvaltningen

	<p>Udbygget cykelinfrastruktur: Flere supercykelstier (og promovere deres anvendelse) med flere baner/hastigheder. Bredere cykelstier og trafikregulering (f.eks. "Grønne bølger", højttænder, intelligente lyskurve, skiltning og mere cykelparkering, der tilgodeser forskellige typer af cykler og deres størrelse og hastighed (f.eks. ladcykler og elcykler). Intelligente lyskryds så det bliver hurtigere at komme igennem byen på cykel.</p>	<p>Anbefalingerne ligger i tråd med det eksisterende plangrundlag for udbygning af cykelinfrastruktur i Københavns Kommune. Anbefalingen vil indgå i udvikling af nyt plangrundlag på cykelområdet, når det gældende udløber i 2025.</p> <p>Hastighedsgrænsen på cykelstien er det samme som på den overordnede vejstrækning. Forvaltningen anbefaler ikke, at der indføres differentierede hastighedsgrænser på cykelsti og vejbane.</p>
	<p>Parkeringshuse/pladser uden for byen med gratis parkering og nem adgang til offentlig transport og/eller supercykelstier. P-kældre (frem for P-huse) til både motoriserede og ikke-motoriserede transportmidler ved trafikknudepunkter f.eks. ved stationer og med adgang til supercykelstier.</p> <p>Eventuelt betalingsring/miljøring/miljøzoner (skal baseres på erfaringer fra sammenlignelige byer og med hensyntagen til beboere på "yderranden") og evt. øget betalingsafgift i byen.</p>	<p><i>Parkeringshuse</i> Det blev i 2022 undersøgt om Københavns Kommune kan medfinansiere parkering uden for kommunen, herunder p-pladser ved stationer (parkér og rejs pladser). Undersøgelsen viste, at det vil være yderst vanskeligt at finansiere anlæg uden for kommunen.</p> <p>Det skyldes, at kommunalfuldmagtens lokalitetsprincip indebærer, at en kommune som udgangspunkt kun kan varetage eller støtte opgaver, som interessemæssigt er knyttet til kommunen. Dette udelukker ikke, at Københavns Kommune kan støtte projekter udenfor kommunen, men i parkér og rejs øjemed vil det betyde, at dokumentation for den trængselsreducerende effekt og proportionalitet med omkostninger vil være særligt afgørende for en vurdering af, om der kan findes hjemmel. I korte træk vil det betyde, at forvaltningen skal finde en konkret stationsnær lokalitet udenfor kommunen, hvor der kan anlægges et antal parkeringspladser, der bidrager til at nedbringe bilkørsel til Københavns Kommune i et sådant omfang, at det kan retfærdiggøre at Københavns Kommune finansierer hele eller dele af anlægget.</p> <p>Det vurderes på baggrund af en kortlægning af den eksisterende viden om parkér og rejs løsninger, at det vil være vanskeligt alene at udpege placeringer til et eller flere fysiske parkeringsanlæg udenfor Københavns Kommune, hvor det samtidig kan godtgøres at medfinansiering er proportional med effekterne.</p> <p>Teknik- og Miljøforvaltningen samarbejder med Region Hovedstaden og Region Sjælland om muligheder for parkér og rejs pladser ved trafikknudepunkter. Københavneringets anbefalinger tages med i dette arbejde.</p>

Teknik- og Miljøforvaltningen

		<p><i>Miljøzoner og roadpricing</i> Københavns Kommune er dækket af en miljøzone med krav til tunge køretøjer, varebiler og ældre dieseldrevne personbiler. Desuden arbejder kommunen for en ændret lovgivning, så det bliver muligt at indføre nulemissionszoner i byen. Med hensyn til roadpricing deltager Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen i en følgegruppe til et statsligt storskalaforsøg om kørselsafgifter for personbiler. Regeringen har afsat 20 mio. kr. til forsøg, der gennemføres i 2023-2025. Se evt. Vejafgiftsforsøg (vejafgiftsforsog.dk). Københavneringets bemærkning om hensyn til beboere tages med til følgegruppen.</p>
	<p>Informationskampagner med nudging til hensynsfuld adfærd. Gælder alle trafikanter – på fødder, på hjul, med og uden motor, dem med næsen i skærmen eller kæledyr, der kan spænde ben/hjul for andre, samt ift. børn, der påvirkes af både gode og dårlige eksempler. Oplæring af turister, udenlandske studerende og tilflyttere ift. at begå sig i trafikken i København, f.eks. især i forbindelse med leje/lån/køb af cykler. "Lær at cykle af en Københavner"-muligheder.</p>	<p>Forvaltningen gennemfører årligt i samarbejde med Rådet for Sikker Trafik skolestartskampagnen "Børn på vej", samt kampagnerne "Kør bil når du kører bil / Kør cykel når du kører cykel" og "Brug to sekunder mere", der begge er målrettet såvel cyklister som bilister, for at øge opmærksomheden de steder hvor der typisk sker flest ulykker. I samarbejde med Børne- og Ungdomsforvaltningen, Politiet og Rådet for sikker trafik sættes der overfor skolerne fokus på at gennemføre den lovpligtige færdselsundervisning. I samarbejde med Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (SUF) er der igangsat et arbejde for at øge opmærksomheden i trafikken igennem SUFs partnerskaber med ungdomsuddannelserne i kommunen.</p>
	<p>Et øget fokus på bløde trafikanter på fødder: Afgrænsning af udeservering og parkering for cykel, løbehjul mm. Med henblik på plads og færden for gående og løbende trafikanter, så de f.eks. ikke ender på cykelstier og veje til fare for dem selv og andre trafikanter, og blindemarkeringer ikke bliver dækket.</p>	<p>Borgerrepræsentationen (BR) har vedtaget, at der skal etableres tryghedszoner ved skoler (tidsbestemt indkørselsforbud 7.30-8.30). Ved at begrænse biltrafik ved skoler bliver det mere trygt at ankomme til fods og på cykel til skole. Det er etableret ved 10 skoler i 2022. I Budget 2024 er der afsat midler til at etablere tryghedszoner ved op til yderligere 30 skoler i perioden 2024-2027. Anbefalingen tages med i arbejde med tryghedszonerne.</p> <p><i>Administrationsgrundlag for udeservering</i> TMU/(BR på nogle punkter) skal endelig vedtage administrationsgrundlag for udeservering ultimo 2024, hvorefter det kan implementeres fra 2025. I administrationsgrundlaget er elementer, som direkte tilgodeser fokus på bløde trafikanter. Det drejer sig om bl.a. bedre fremkommelighed på smalle fortove og fysisk opmærkning af det tilladte areal til udeservering. Mere indirekte påvirkninger er elementer om øget håndhævelse ved overskridelse af vilkår samt indførsel af gebyr, der kan finansiere øget tilsyn samt forventes at adfærdsregulere arealets</p>

		<p>størrelse i en vis grad. Anbefalingen kan indgå i det videre arbejde med administrationsgrundlaget.</p> <p><i>Regler for udlejningsløbehjul og -cykler</i> Borgerrepræsentationen besluttede på møde den 20. maj 2020, en forholdsvis restriktiv tilgang over for løbehjulsoperatørerne, hvor løbehjulene kun måtte udlejes fra udpegede parkeringsområder (parkeringshubs) i København. Det blev også besluttet, at der skulle oprettes en særligt afgrænset forbudszone i Indre By og de indre brokvarterer, hvor udlejning på offentlig vej ikke er tilladt. Der blev ligeledes indført et maksimalt antal på 3.200 løbehjul.</p> <p>Udlejningscykler uden fast udlejningssted, må efter lovgivningen kun udlejes fra cykelstativer eller andre steder beregnet til cykelparkering. Borgerrepræsentationen besluttede den 24. august 2023 at øge kontrolniveauet og stille højere krav til operatørerne om tekniske løsninger der skal sikre at dette også sker i praksis. Kommunen kan ikke på samme måde som med udlejningsløbehjul begrænse antallet af udlejeningscykler eller helt forbyde udlejeningscykler.</p> <p>I alle tilfælde kan Københavns Kommune kun regulere og kontrollere udlejeningscykler på offentlig vej og på vejen ejet af Københavns Kommune.</p>
	<p>Herunder tidlig og grundig sne-/isrydning og grusning af fortove, cykel- og gangstier så man ikke er bange for at falde.</p>	<p><i>Tidlig og grundig sne-/isrydning</i> Cykelstierne i Københavns kommune glatførebekæmpes efter den højeste kategori for glatførebekæmpelse, som defineret af Vejdirektoratet. Det betyder, at det tilstræbes at glatførebekæmpe præventivt, og at stierne er farbare uden væsentlige gener på alle tider af døgnet. Gangarealerne er placeret i den anden højeste kategori. Det betyder, at saltning og rydning igangsættes ved konstateret glatføre. Det vil være forbundet med betydelige omkostninger at hæve gangarealer til den højeste kategori og det er forvaltningens vurdering, at en opklassificering af gangarealerne ikke vil hæve det oplevede serviceniveau nævneværdigt, da Københavns Kommune kun har ansvaret for ca. 5% af gangarealerne.</p> <p><i>Friktionsmidler</i> Tømidler er aktive stoffer, der smelter rim, sne og is. Friktionsmidler, som grus, er inaktive stoffer, der skaber friktion på underlaget. Friktionsmidlerne har effekt, når de lægges ud på overflader, der er glatte af rim eller sne/is. De fungerer derimod ikke som præventivt middel, da friktionsmidlerne på bar asfalt vil gøre den eksisterende friktion dårligere med et løst lag ovenpå en fast overflade. Endelig vil brug af friktionsmidler medføre en betragtelig oprydningsopgave, da</p>

Teknik- og Miljøforvaltningen

		<p>friktionsmidlerne skal fjernes for at sikre færdselssikkerheden og for at undgå slid på vejmarkeringer og tilstoppede kloakker.</p> <p>På den baggrund er det forvaltningens vurdering, at friktionsmidler bedst anvendes på gangarealer, mindre indgangspartier, grusstier mv. end på de meget store vej- og cykelstiarealer, hvor Teknik- og Miljøforvaltningen har ansvaret for glatførebekæmpelsen.</p>
	Synkroniseret og koordineret vejarbejde og infrastrukturelle ændringer f.eks. arbejde med kabler og rør i jord, der udføres simultant:	Forvaltningen har et tæt samarbejde med de mange ledningsejere i Københavns Kommune (såsom HOFOR og de mange teleselskaber) med henblik på at koordinere de ca. 10.000 årlige gravearbejder for at mindske generne for borgere/erhvervsliv, herunder om hvorvidt nogle af arbejderne kan udføres simultant. Forvaltningen tager anbefalingen til efterretning søger kontinuerligt at forbedre processerne, således der vil opleves færrest mulige gener i byrummene.
	Luk enkelte gader for motoriseret transport , hvis det kan forbedre flowet af motoriseret trafik i byen og fremme ikke-motoriseret transport (obs på risiko for at skubbe motoriseret transport til andre gader).	Det er muligt at lukke enkelte gader for gennemkørende biltrafik eller neddrose biltrafikken i gader på anden vis (etablere cykelgader, gågader, indsnævre vejen og fjerne parkering el.lign.), og fremme andre transportformer som gang, cykling og kollektiv transport. Et eksempel er Nørrebrogade, der fra 2008-2016 blev gradvist omdannet, så gennemkørsel i bil ikke var muligt, og der i stedet blev etableret bedre forhold for bus-, cykel- og gangtrafikken på strækningen. Se også tekst under Ad. 5.4 omkring trafikører, der også indeholder lukning af enkelte gader for biltrafik for at fremme gang/cykling og kollektiv. Lukning af gader kræver finansiering på kommende budgetforhandlinger.